

مقایسه بسترهای آموزش همزمان از نظر امکانات و ویژگی‌های کاربردی در یاددهی – یادگیری

دکتر مریم علیزاده^{۱*}، دکتر عظیم میرزازاده^۲

^{۱*} هیات علمی مرکز مطالعات و توسعه آموزش، دانشگاه علوم پزشکی تهران
^۲ هیات علمی گروه آموزش پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

نویسنده مسئول: دکتر مریم علیزاده

چکیده:

در آموزش مجازی، مدرسین و فراگیران از طریق اینترنت و گاه‌به‌گاه به صورت همزمان با یکدیگر تعامل داشته و فرآیند آموزش و یادگیری را به انجام می‌رسانند. انتخاب بستر مناسب آموزش همزمان از میان بسترهای موجود و در دسترس با در نظر گرفتن اهمیت کارگروهی، تعامل، بحث و مشارکت بین فراگیران (در دوره‌های توانمندسازی آموزشی) از مواردی است که باید به آن دقت نمود. بر اساس بررسی صورت گرفته در مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه علوم پزشکی تهران، پلتفرم‌های 3B و ادوبی کانکت به دلیل ایجاد فرصت تعامل و بحث در قالب گروه‌های کوچک و همچنین امکان رای گیری به عنوان اولویت این مرکز برای برگزاری دوره‌های توانمندسازی اعضای هیات علمی و دانشجویان انتخاب شدند.

مقدمه:

جلسات معمول و آموزش با تعداد محدود دانشجویان را در اختیار کاربران اش قرار می‌دهد. از بین این نرم افزارها بسترهایی که اختصاصی آموزش و با هدف گسترش آموزش‌های مجازی همزمان توسعه یافته‌اند شامل: ادوبی کانکت، اسکای روم و تری بی در این مقایسه وارد شده‌اند. جزئیات تفاوت‌ها و شباهت‌های این سه پلتفرم در جدول شماره یک آورده شده است.

به منظور لزوم انتخاب بستر مناسب آموزش همزمان با توجه به اهمیت کارگروهی، تعامل، بحث و مشارکت بین فراگیران در دوره‌های توانمندسازی آموزشی، مرکز مطالعات و توسعه آموزش اقدام به بررسی بسترهای موجود نمود که خلاصه آن در قالب این گزارش ارائه شده است.

نتیجه‌گیری:

بر اساس نتایج حاصل از این بررسی و با نظر به رویکردهای اخیر در آموزش (تاکید بر مشارکت، کار گروهی و تعامل)، مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه با در نظر گرفتن سهولت استفاده از این بسترها نرم افزار 3B را به عنوان اولویت اول برای برگزاری جلسات آموزشی تعاملی و بستر ادوبی کانکت را نیز به عنوان بستر دوم پیشنهاد می‌کند و در دوره‌های توانمندسازی خود نیز از این دو پلتفرم استفاده خواهد کرد. لازم به ذکر است مانند کلاس‌های حضوری کیفیت یک جلسه آموزشی و اثربخشی آن در محیط مجازی نیز به عوامل مختلفی از جمله توانمندی استاد، قدرت بیان، نوع محتوا و سایر عوامل بستگی دارد.

فرایند بررسی:

به منظور انجام این بررسی از روش‌های متنوعی شامل جستجو در اینترنت، نظرخواهی از کاربران دارای تجربه کار با پلتفرم‌های مختلف در نقش مدرس و دانشجو، نظر تخصصی متخصصان آموزش پزشکی و همچنین برگزاری جلسات و کارگاه‌های آموزشی عملی به منظور بررسی عملیاتی بسترها انجام شد.

نتایج:

بسترهایی متنوعی مانند اسکایپ، زوم، ادوبی کانکت، اسکای روم و 3B از شناخته‌شده‌ترین بسترهای موجود برای برگزاری جلسات آموزشی همزمان در کشور ایران هستند که هر کدام دارای ویژگی‌ها و امکاناتی‌اند که در بستر آموزش همزمان قابل استفاده است.

نرم افزار زوم از معروف‌ترین این بسترهاست که اگرچه از جنبه بین‌المللی نیز توسعه بیشتری پیدا کرده، اما متأسفانه دسترسی به آن در داخل کشور به آسانی مقدور نیست و حتی اگر بتوان خریداری هم کرد هزینه‌های آن بسیار زیاد و مقرون به صرفه بودن آن در کشور محل سوال است. اسکایپ نیز بستر دیگری است که اگرچه به طور اختصاصی برای آموزش در کلاس درس طراحی نشده است، اما یک پلتفرم ساده برای برگزاری

جدول شماره یک: مقایسه سه بستر آموزش همزمان (AC-SR-3B)

3B	SR	AC		
-	-	+	نیاز به نصب اپلیکیشن	۱
+	-	+	امکان تشکیل تیم و اجرای کارگروهی در گروه‌های کوچک (Breakout)	۲
+	-	++	امکان polling/quiz	۳
قوی	قوی	متوسط	سهولت استفاده برای کاربران	۴
+	+ (با افزونه کروم)	+ (با مشکلات)	امکان ضبط جلسه	۵
+	-	++	امکان گرفتن خروجی حضور و غیاب به همراه ساعت حضور	۶
+	++	-	interface فارسی	۷
انواع محتوا به جز فیلم	اسلاید، پی دی اف	انواع محتوا	بارگذاری محتوا	۸
-	-	+	پنجره پرسش و پاسخ مجزا (فوروم)	۹
+	+	+	تخته سفید	۱۰
+	+	+	چت	۱۱
+	-	++	شناخته شده بودن برای مخاطب بین المللی	۱۲
-	+	+	هزینه مستقیم برای خرید نرم‌افزار	۱۳
+	++	-	امکان تایپ فارسی	۱۴
+	حداکثر سه تا	+	امکان روشن کردن وب کم‌های متعدد	۱۵
قوی	قوی	ضعیف (در نسخه کرک)	Synchronized بودن صدا و تصویر	۱۶

+ دارای قابلیت مورد نظر

- فاقد قابلیت مورد نظر